

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра східної та слов'янської філології

Курсова робота з арабської філології

на тему:

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ
«БОГ, ДУША, ТІЛО»

Студентки групи Пар 16-20

факультету сходознавства

денної форми навчання

Освітньої програми:

Арабська мова і література

та переклад, друга

східна мова, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.060 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша – арабська

Борисенко Ірини Сергіївни

Науковий керівник:

ст. викладач В.Г. Кононенко

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З ВИКОРИСТАННЯМ РЕЛІГІЙНИХ І ДУХОВНИХ ЗНАЧЕНЬ	6
1.1. Лінгвістична природа і особливості дослідження фразеологічного значення	6
1.2. Особливості використання різних релігійних і духовних фразеологізмів	9
1.3. Фразео-семантичне поле та його складники	12
Висновки до розділу 1	15
РОЗДІЛ 2.ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «БОГ, ДУША , ТІЛО»	16
2.1 Функціювання фразеологізмів на позначення «Бог» в арабській мові ..	16
2.2 Функціювання фразеологізмів на позначення «Душа та тіло» в арабській мові	17
2.3 Лінгво-культурні особливості «Бог-Душа- Тіло».....	19
Висновки до Розділу 2	22
ВИСНОВКИ.....	23
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	27

ВСТУП

Фразеологізми є особливими одиницями мови, у яких відбито культурну самосвідомість народу. Вони опосередковано відбивають думку народу, суспільний устрій, ідеологію своєї епохи. Фразеологічне багатство будь-якої мови – це надбання їй народної національної мовної свідомості. Вплив фразеологізмів надає мові рис національного характеру і неповторний колорит, який відрізняє одну від одної як мови багатовікової культури, так і літературні мови.

Арабська мова дуже багата на фразеологізми. У її фразеологічній системі відбито величезний історичний досвід народу, у ній відбито побут і культуру нації. Знайомлячись із іноземною мовою, людина одночасно проникає в нову національну культуру.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що вона дає уявлення про використання релігійної мови та дискурсу в арабській мові. Релігійна фразеологія є важливою частиною арабської культури, і розуміння того, як вона використовується в повсякденному дискурсі, може допомогти ще більше подолати прірву між вірою та мовою. Попередні дослідження на цю тему проводили такі вчені, як Хасан Факіх, який вивчав використання релігійних фраз в арабських засобах масової інформації, і Басма Аль-Сулейман, який розглядав функцію релігійної фразеології в арабській поезії. Інші вчені досліджували важливість релігійної фразеології в арабській освіті, використання релігійної фразеології для вираження емоцій і використання релігійної фразеології для підкреслення політичних цінностей.

Вивчення фразеологізмів-біблеїзмів дає багатий матеріал про духовне життя арабського народу, зокрема про їхні стосунки з Богом. Незважаючи на інтернаціональність таких фразеологізмів, у них відображається національний характер, бо вони не є застиглими цитатами, що не допускають жодних змін, але піддаються різним видам оновлення, обростають варіантами, від них можуть утворюватися похідні.

Об'єктом дослідження є релігійні фразеологізми арабської мови.

Предметом дослідження є лінгво-культурні особливості фразеологізмів арабської мови.

Мета дослідження полягає в тому, щоб виявити лінгвокультурні особливості фразео-семантичного поля «Бог, Душа, Тіло».

Завдання дослідження:

1. Визначити лінгвістичну природу і особливості дослідження фразеологічного значення.

2. Виявити особливості використання різних релігійних і духовних фразеологізмів.

3. Дослідити фразео-семантичне поле та його складники.

4. Розглянути функціонування фразеологізмів на позначення «Бог» в арабській мові.

5. Проаналізувати функціонування фразеологізмів на позначення «Душа та тіло» в арабській мові.

6. Виявити лінгвокультурні особливості «Бог-Душа-Тіло».

Матеріалом для аналізу та вибірки прикладів даної роботи послужили коранічні тексти, збірник «100 арабських прислів'їв з Лівії» Мухаммад Абдель Кафі (переклад з арабської мови Т.М. Лебединська, Ю.М. Круглянка).

У зв'язку з поставленими завданнями розгляд проблеми спричинив необхідність використовувати низку **методів**. При викладі процесу результатів дослідження ми використовували описовий метод, що включає спостереження, інтерпретацію і класифікацію мовного матеріалу; у практичній частині даного дослідження були використані метод суцільної вибірки, контекстуальний аналіз, інтерпретаційний аналіз.

Теоретична значущість роботи полягає в тому, що вивчення фразеологічних одиниць може послугувати матеріалом для вивчення теорії фразео-семантичного поля, також робота може слугувати як матеріал для подальшого дослідження.

Практична цінність дослідження полягає в тому, що результати та матеріали дослідження можуть бути використані у практиці викладання арабської мови, а також при написанні курсових та кваліфікаційних робіт.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг дослідження – 30 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З ВИКОРИСТАННЯМ РЕЛІГІЙНИХ І ДУХОВНИХ ЗНАЧЕНЬ

1.1. Лінгвістична природа і особливості дослідження фразеологічного значення

В даний час у лінгвістиці зарубіжними та вітчизняними вченими більшою мірою вивчено багато аспектів фразеологічної науки. Однак вона залишається тією областю, де вирішено не всі питання. У сучасному мовознавстві термін «фразеологія» вживається у двох основних значеннях: як наукова дисципліна, що вивчає фразеологічні одиниці, та як група цих одиниць у мові. Цей термін (від фр. *phraséologie*) був запроваджений швейцарським ученим Ш. Баллі у значенні «розділ стилістики, що вивчає пов'язані поєднання» (Баллі, 1955, с. 53). Його вважають і засновником теорії фразеології. У словниковий склад мови входять як окремі слова, так і стійкі поєднання, які поруч із окремими словами служать засобом висловлювання понять. Такі стійкі словосполучення називають фразеологічними одиницями. Проте поняття «фразеологічна одиниця» неоднозначне. Думки різних дослідників розходяться, і вчені дають різні визначення цього поняття, оскільки критерії фразеологічності є загальноприйнятими. Термін «фразеологічна одиниця» (ФО) досліджується в роботах таких учених, як Алефіренко Н. Ф., Вендіна Т. І., Виноградова В. В., Жеребило Т. В., Кузьміна С. С., Куніна О. В., Маслова Ю. С., Нелюбіна Л. Л. і т.п.

У лінгвістичних дослідженнях висвітлено проблеми фразеології, що мають як теоретичний, так і прикладний характер. Дискусії у науці виникають і у фразеографічному описі ФО. Більше того, питання визначення змісту та обсягу ФО також залишається відкритим. Відомий мовознавець В. В. Виноградов називає ФО фразеологічними єдностями та виділяє у них чотири ознаки (Виноградов, 2016, с. 29). Також вчений підкреслює, що мовна одиниця буде фразеологічною єдністю, якщо наділена хоча б однією з чотирьох ознак:

- переносне, образне значення;
- конотація, експресія;
- жодна одиниця, що входить до складу ФО, не може бути замінена синонімом;
- семантична заміненість лише фразеологічної єдності.

Вивчивши різні дослідження, присвячені визначенню поняття «фразеологізм», ми вважаємо визначення Куніна О. В. повним та точним, а саме: Фразеологізми є поєднаннями слів, тобто роздільнооформленими утвореннями з повністю або частково переосмисленими компонентами, фразеологічними значеннями. Для фразеологічних одиниць характерна не тільки стійкість взагалі, а стійкість на фразеологічному рівні, закономірні залежності словесних компонентів і структурно-семантична немодельованість. Фразеологічні одиниці утворені за граматичними моделями змінних поєднань речень (Кунін, 2018, с. 31).

В ФО прийнято виділяти три властивості:

- 1) стійкість;
- 2) відтворюваність;
- 3) внутрішня роздільнооформленість (Баран, 1997, с. 19).

Традиційно ФО співвідносилися на основі семантичних та граматичних властивостей з певними іменними частинами мови (дієсловом, прислівником, іменником тощо). Проте деякі дослідники, розширюють межі поняття «фразеологічна одиниця». Наприклад, Алефіренко Л. М. виділяє дві різні групи ФО: фразеологічні вирази комунікативного характеру («людина — це звучить гордо») та фразеологічні вирази номінативного характеру («вищий навчальний заклад») (Алефіренко, 1987, с. 21).

Кунін О. В. крім номінативних ФО (субстантивні, ад'єктивні, адвербіальні) включає номінативно-комунікативні, вигуківі ФО, ФО з модальним значенням, комунікативні ФО (прислів'я та приказки) (Кунін, 2018, с. 34).

Номінативні ФО є зворотами, що позначають предмети, явища, дії, стан, якість і т. п. До складу номінативних ФО входять фраземи і звороти зі структурою

підрядного речення, як з означеним словом, так і без нього, що мають номінативне значення.

Розрізняються такі види номінативних ФО: субстантивні, ад'єктивні, адвербіальні та дієслівні. Це розподіл заснований на співвіднесенні ФО зі словами з урахуванням як подібності, так і відмінності між ними. Слід виділяти ФО з різною залежністю компонентів, і навіть ФО з повністю чи частково переосмисленим значенням (Кузнєцова, 2019, с. 151).

У лінгвістиці є проблема розмежування ФО від вільних словосполучень. Подібність вільного словосполучення і фразеологічної одиниці дуже формальна – обидва складаються зі слів, перше з повнозначних, з різними типами значень, друге має у складі десемантизовані слова, що створюють загалом завжди експресивне, а часом метафорично-образне значення. У фразеологічній одиниці це не власне слова, а компоненти.

Отже, за І. М. Тепляковим, зіставлення зі словом та вільним словосполученням виглядає так (Рис. 1) [16, с. 396].

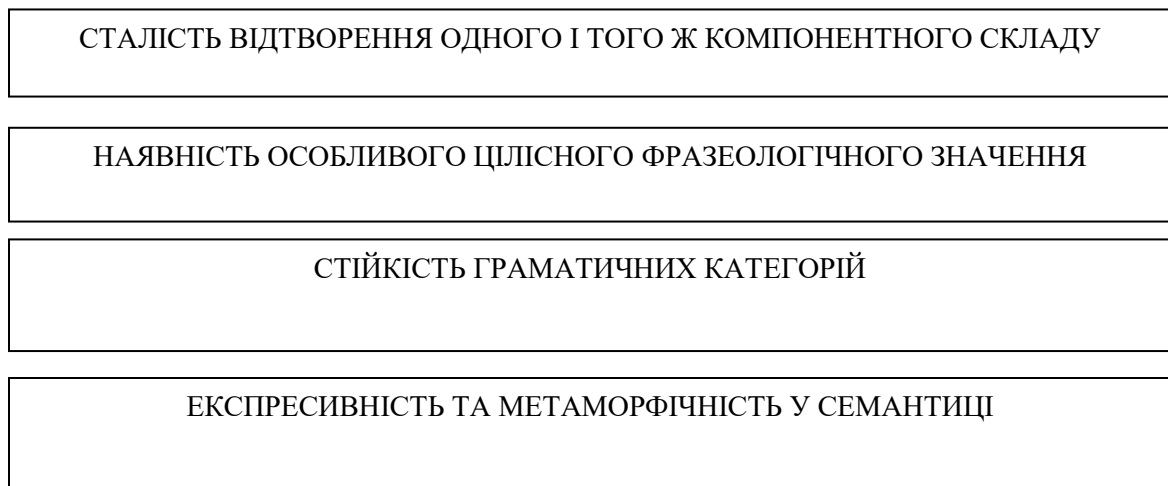

Рис.1 Характерні ознаки фразеологічних одиниць

Інші ознаки – окремооформленість, наявність двох і більше наголосів, контекстуальна зумовленість вживання, повна (чи часткова) неможливість послідовного перекладу іншими мовами тощо – менш суттєві.

У цій роботі під фразеологічною одиницею ми розуміємо стійкі поєднання слів чи речення з постійними чи змінними компонентами, що відтворюються у мові у готовому вигляді з повністю або частково переосмисленим значенням.

У межах лінгвокультурологічного аспекту вивчення ФО відзначимо особливий мовний статус цих одиниць. Телія В. М. вказує на їх семіотичну природу, пропонує досліджувати з точки зору антропологічної парадигми, в центрі якої знаходиться людина (Телія, 2018, с. 34). Відповідно, для лінгвістичних досліджень, орієнтованих на цю парадигму, важливо побачити вплив мови на людину та вплив людини на мову. Завдяки фразеологічному корпусу певної мови є можливість досліджувати цю взаємодію так, як у цьому корпусі стисло, але інформативно представлені знання людини про світ, її наївна картина світу, ставлення людини до сегментів цієї картини. Також національна фразеологія відбиває накопичений мовний досвід як еталонів і стереотипів, так і служить інструментом передачі з покоління до покоління.

Отже, під фразеологічними одиницями ми розуміємо утворені за граматичними моделями словосполучення та речення, які мають стійкість на фразеологічному рівні поєднання слів з повним або частково переосмисленим значенням.

1.2. Особливості використання різних релігійних і духовних фразеологізмів

Релігія та мова тісно пов'язані між собою. Цей зв'язок відображається в лексиці та фразеології мови. Вивчення зв'язку мови та релігії необхідне для відображення релігійної картини світу. У фразеологізмах відбиваються національна культура, менталітет, історія, побут та релігія народу. Оскільки релігія займає важливе місце у житті людей, серед фразеологізмів, які широко вживаються народом, можна побачити одиниці на релігійні теми. Релігійні фразеологізми увібрали в себе мудрість, відображали місце віри в житті арабського народу. Фразеологія дає можливість поринути у внутрішній світ людини, виявити

особливості національного характеру. Фразеологізми надають мовленню образності, виразності, роблять його багатшим, красивішим. Вони висловлюють ті чи інші думки образно, емоційно, несучи у собі відбиток неповторного національного колориту. Фразеологізми мають ширше за обсягом значення, ніж окрема лексема. Прадід Ю. Ф. підкреслює, що фразеологізми є свого роду мікротекстами, які завжди багатші, ніж слова, за образною мотиваційною основою, часто виступають як текст у тексті і, отже, здатні експліцитно чи імпліцитно висловити світовідчуття, національний характер, менталітет носіїв мови. Точність, картинність і образність, з якою фразеологізм може охарактеризувати явище, приваблює багатьох (Прадід, 1997, с. 57). За його оцінкою фразеологізми справедливо вважають одним із найяскравіших проявів національно-культурної специфіки мови. Кожному народу властиві сприйняття і особлива інтерпретація навколишнього світу, які виражаються у мові і створюють національну мовну картину світу.

Зв'язок мови та культури залишається актуальною темою багатьох досліджень. Мова є не лише носієм та виразником національної культури взагалі, а й релігійної культури зокрема. Мова визнається лінгвістами, філософами «невичерпною скарбницею можливостей культури», «наймогутнішим знаряддям культури, в якому відбивається душа національності (Бабич, 2012, с. 49). Фразеологія надзвичайно різноманітна. Вона використовується у всіх стилях мови внаслідок унікальної здатності фразеологізмів небагатьма словами сказати багато, оскільки вони визначають як предмет, так і його ознаку, як дію, так і обставини. Багатогранність фразеології вказує насамперед на багату історичну спадщину, втілює в собі незагннену душу, адже не випадково більшість фразеологізмів одержало життя саме у народі (Буянова, 2010, с. 17). Фразеологічні одиниці багато в чому визначають багатство та національну своєрідність арабської мови. Вивчення фразеології має значення для підвищення мовної культури, оскільки фразеологічні одиниці є економними, лаконічними формами, але надзвичайно виразними одиницями мови.

Використання різних релігійних і духовних фразеологізмів в арабській мові унікальне тим, що слова і фрази, які використовуються, часто походять з Корану і

Хадисів, двох першоджерел ісламських знань. Це означає, що використовувані слова і фрази часто мають релігійний характер і несуть глибше значення, ніж самі слова. Наприклад, виражаючи емоцію любові або радості, арабська фраза може містити фразу з Корану або Хадису, що передає більш глибокий духовний зміст.

Ще одним цікавим аспектом використання релігійної та духовної фразеології в арабській мові є використання поетичної мови. Арабська мова дуже поетична, і використання релігійних і духовних фразеологізмів часто супроводжується поетичною мовою, надаючи словам і фразам додатковий шар значення.

Загалом, використання релігійної та духовної фразеології в арабській мові є унікальним і простежується в багатьох аспектах ісламської культури.

У статті «Особливості фразеології арабської мови» Акрам А.Х. пише, що в арабській класичній науці фразеологія досліджувалась як частина «науки про красномовство» (риторика) і «науки про словниковий склад» (лексикологія), і авторські утворення. Крім фразеології літературної арабської мови існує фразеологія розмовної арабської мови, але й є, переважно, народні прислів'я і приказки (عزیز أكرم), بغداد العربية، اللغة في الصطالحي التعبير خصائص حميد، (3). 2016, с. 3).

Серед фразеологізмів, котрі співпадають семантично, лексично та стилістично з фразеологізмами української мови, такі фразеологізми як діти Адама – بني آدم – чоловік мислить, а Бог рядить; – одному Богу відомо; ارحم روحك – відпочивати душею; لنقل الروح – зачиняти душу на замок; الروح الى الروح – душа в душу.

Не можна обійти той факт, що фразеологізм «халіф на годину», котрий походить від однойменної назви казки з циклу «1001 ніч», в українській та в арабській мові має подібне значення – людина, яка на короткий час отримала владу, хоча лексема «халіф» походить від арабського الخليفة – «наступник» і є титулом правителя у мусульман, якого вважали наступником Мухаммеда.

Отже, фразеологізми є результатом народної творчості, більшість із них бере свій початок у Святому Письмі, у частини автори невідомі, а деякі стали крилатими завдяки творам видатних письменників, діячів культури.

На завершення слід позначити той факт, що гарне володіння будь-якою мовою практично неможливе без знань його фразеологічного фонду, оскільки фразеологічні одиниці яскраво відображають національну самобутність мови, народну мудрість, особливості менталітету та світогляду, історичний та культурний досвід народу. Також для арабської мови характерні фразеологізми, що мають емоційність та експресивність.

1.3. Фразео-семантичне поле та його складники

Семантичне поле – це сукупність мовних одиниць, об'єднаних спільністю змісту (іноді також спільністю формальних показників) і, які відбивають поняттєву, предметну чи функціональну подібність явищ, що позначаються (Тепляков, 2010, с. 396).

Термін «поле» введений у лінгвістику Г. Іпсеном в 1924 р., де воно визначалося як сукупність слів, які мають загальне значення. У практиці лінгвістичних досліджень найбільш застосовними виявилися ідеї поля, викладені німецьким ученим Й. Триром (Васильев, 1971, с. 106). Він визначав семантичне поле як тісно пов'язаний за змістом розділ словника, елементи якого покривають усе це поле і ділять між собою його ділянки.

Поняття поля використовується при описі фрагментів мовної картини світу та аналізі різних концептів. Семантичне поле може містити слова та стійкі словосполучення. Можливо, також досліджувати семантичні поля, утворені виключно фразеологічними одиницями. Семантичні поля можуть перетинатися або повністю входити одне до одного.

Семантичне поле характеризується наявністю наступних ознак:

- семантичний зв'язок слів або їх значень у межах поля, виражений гіперлексевою;
- взаємозалежність та взаємовизначуваність лексичних одиниць;
- безперервність смислового простору;
- відносна автономність поля;

- розмитість кордонів;
- упорядкованість.

У сучасній лінгвістиці можна назвати такі категорії поля:

- 1) мотиваційне поле;
- 2) граматико-лексичне поле;
- 3) фразео-семантичне поле;
- 4) варіаційне поле;
- 5) лексико-семантичне поле.

Розглянемо кожен категорію поля окремо.

Мотиваційне поле – це ієрархічно влаштоване системне утворення, що включає лексему-мотиватор і всі утворені від неї вторинні слова. Центром мотиваційного поля є повнозначна лексема-мотиватор, що входить першим компонентом у вторинні слова. Елементи поля відрізняються від центру лише одним дериваційним кроком. Мотиваційне поле може мати як однорідну структуру (якщо воно класифікується одним мотиватором), і неоднорідну структуру.

Фразео-семантичне поле – це сукупність фразеологічних одиниць, об'єднаних загальною семантичною ознакою. Дослідниками фразео-семантичних полів на етапі розвитку науки є лінгвісти А.К. Біріх та Н.О. Сабурова. Займаючись дослідженням фразеологізмів у діяхронії, А.К. Біріх вважає, що ідеографічний аналіз фразеології видається найперспективнішим на матеріалі фразеосемантичних полів.

Варіаційне поле – це обов'язкова наявність у конкретній мовній системі ще одного чи кількох варіаційних полів, у яких кожен елемент першого поля максимально розгортається за варіантами (Маковський, 1971, с. 11). Варіаційне поле є відносною категорією. Вони побудовані щодо певних структурних та функціональних принципів, а також існує лише при поєднанні, співвідношенні з іншими оточеннями. Дана сукупність лексем може бути варіаційним полем по відношенню лише до певного оточення, але не бути таким по відношенню до іншого оточення: бути варіаційним полем щодо одного принципу варіювання і не бути ним відносно іншого принципу.

Лексико-семантичне поле – це група слів однієї мови, яка тісно пов'язана одна з одним за змістом. Лексико-семантичне поле має низку структурних властивостей, що відрізняють його серед інших різних лінгвістичних груп: взаємопов'язаність елементів, їх упорядкованість та ієрархічність, незамкненість, відсутність чітких меж, атракція, наявність лакун, специфічність у різних мовах. Лексико-семантичні поля по широті охоплення словникового матеріалу бувають різних видів, проте більшість авторів розглядали слова однієї частини мови. У роботі «Структура лексико-семантичного поля» Ю.М. Караулов дає структуру поля на рівні значення та смислової структури поля. Основою у побудові лексико-семантичного поля є значення слова. Значення представляється як кілька диференціальних семантичних ознак чи компонентів значення. Компоненти значення є елементами множини. В опозиції один з одним можуть бути дві множини. Ю.М. Караулов виділяє такі типи опозицій між множинами: нульова опозиція (ставлення рівності між множинами) та привативна опозиція (ставлення суворого включення). У нульовій опозиції основні компоненти значень порівнюваних слів однакові. У другій опозиції знаходяться родові та видові найменування (Караулов, 1972, с. 59).

Що стосується нашого дослідження, об'єктом якого є фразеологічні одиниці, важливою у роботі є категорія фразео-семантичного поля.

Фразово-семантичне поле є потужним інструментом для розуміння зв'язків між словами та фразами в мові. Воно складається з різних компонентів, таких як лексичні, синтаксичні, семантичні та прагматичні елементи. Кожен компонент вносить свій внесок у загальне значення фрази, дозволяючи краще зрозуміти її використання в певному контексті. Крім того, фразово-семантичне поле можна використовувати для створення нових фраз, які несуть те ж значення, що й існуючі, але з іншою синтаксичною структурою. Ця здатність створювати нові фрази може бути корисною для письменників, лінгвістів і перекладачів, дозволяючи їм створювати нові фрази, які передають те саме значення, що й існуючі. Підсумовуючи, фразово-семантичне поле є важливим і корисним інструментом для розуміння складності мови та її використання в спілкуванні.

Висновки до розділу 1

Отже, розглядаючи поняття «фразеологізм», ми дійшли висновку, що в сучасній лінгвістичній літературі не існує єдиного його визначення. Проте у своїй роботі виходимо з такого розуміння, що фразеологізми відображають у своїй семантиці історію і культуру народу, передають із покоління в покоління національно-культурні еталони й стереотипи. У більшості фразеологізмів фіксуються прояви національної культури. Специфіка створення фразеологізму спричинює семантичну неоднозначність: значення фразеологічної одиниці характеризується певною невизначеністю в описі дійсності.

Нарешті, вивчення фразеології може запропонувати важливе уявлення про історичний розвиток мови та способи використання фраз у різних контекстах протягом століть. Підсумовуючи, фразеологія є багатогою та захоплюючою галуззю дослідження, і її вивчення може дати безцінне розуміння структури та функції мови.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «БОГ, ДУША, ТІЛО»

2.1 Функціонування фразеологізмів на позначення «Бог» в арабській мові

Фразеологія відіграє важливу роль у формуванні арабської мови. Фразеологія – це наука про повторювані формули та сталі вирази, що мають ідіоматичний характер. Це тип лексики, який є непродуктивним, відкритим і фіксованим за своїм характером.

В арабській культурі однією з найбільш повторюваних тем у фразеології є тема Бога. В арабській мові існує велика кількість фразеологізмів, які стосуються поняття Бога і варіюються в залежності від контексту. Ці фразеологізми можна розділити на дві основні групи: ті, що використовуються для того, щоб говорити про Бога в дуже офіційній і буквальній манері, і ті, що використовуються в невимушеній і більш розмовній манері.

В офіційному контексті люди зазвичай звертаються до Бога, використовуючи поважні та шанобливі терміни, такі як الله (Аллах) і العالمين رب (Рабб аль-'аламін), що означає «Господь світів». Обидва ці терміни походять від кореня عالم і можуть розглядатися як спосіб вираження величі Бога і підкреслення його трансцендентності. Інші офіційні фразеологічні одиниці, які зазвичай використовуються для позначення поняття Бога в арабській мові, включають الحافظ الكبير المطهر (Al-Nāfiẓ al-Muṭahhar al-Kabīr), що означає «Всевишній, Очищений і Великий хранитель» і أحسان الذي الحصين (Аль-Хусайну аль-Ḥuṣaynu al-Dī 'Aḥṣān), що означає «Найспівчутливіший, той, хто милує».

У більш розмовному контексті для розмови про Бога використовуються різні фразеологічні одиниці. Прикладами таких фразеологізмів є الناصعة العين (Al-'Īnu al-Nāṣi'a), що перекладається як «Всевидяче Око», і والتعالى التبارك (At-Tabbārūka wa-al-'A'allā), що означає «Благословенний і Всевишній». Ці розмовні терміни часто використовуються в релігійному контексті і служать для вираження благоговіння і трепету, які людина відчуває по відношенню до Бога.

Надамо ще декілька прикладів:

1. الرحمن الرحيم (Al-Rahman Al-Rahim), meaning “The Most Beneficent, The Most Merciful”
2. الله أكبر (Allāhu akbar), “God is Greater”
3. إن الحمد لله (In al-hamdu lillāh), “Surely, All Praise Is For God”
4. اقرأ القرآن (Iqra’ al-Qur’ān), “Recite the Qur’an”
5. لا إله إلا الله (Lā ’ilāha ’illā Allāh), “There Is No God But God”
6. سبحان الله (Subhān Allāh), “Glory to God”
7. يا رب (Yā rabb), “O Lord”
8. تقدم لله (Taqaddam lil-lah), “Incline Before God”
9. بإذن الله (Bi-’idhni Allāh), “By God’s Permission”
10. باسم الله (Bismi Allāh), “In the Name of God”

Отже, фразеологія відіграє важливу роль у передачі уявлень про Бога в арабській мові. Люди використовують різні фразеологічні одиниці залежно від контексту, в якому вони спілкуються. В офіційному контексті вони використовують шанобливі та гідні терміни для позначення поняття Бога, такі як الله (Аллах) і العالمين رب (Рабб аль-’аламін), тоді як у більш розмовному контексті люди використовують такі фрази, як العين الناصعة (Аль-’Іну ан-Наші’а) і التبارك والتعالى (Ат-Таббарука ва-аль-А’алла). Ці фрази є важливою частиною релігійного дискурсу в арабській мові і допомагають висловити пошану і благоговіння перед Богом, які відчують люди.

2.2 Функціонування фразеологізмів на позначення «Душа та тіло» в арабській мові

Арабські фразеологізми, на відміну від словосполучень та ідіом, складаються з двох або більше слів, які мають конотації, що виходять за межі буквального значення самих слів. Наприклад, арабська фраза *ḍamma aṣṣin bin-naḥs* «серце має бути твердим» має набагато глибше значення, ніж можна було б припустити з перекладу буквального значення слів. Таким чином, фразеологізми допомагають лаконічно передавати ідеї та почуття.

Арабська мова особливо багата на фразеологізми, пов’язані з тілом і душею.

Два найпоширеніші фразеологізми, що означають «тіло і душу» в арабській мові, мають відношення до здоров'я. Фраза «будьте здорові душею і тілом» є найпоширенішою. Її використовують, щоб побажати комусь міцного здоров'я і побажати добра. Зазвичай його висловлюють до того, хто нездужає або має хронічну хворобу. Його також часто використовують, коли вітають когось у такому дусі. Інший фразеологізм для «тіла і душі» в арабській мові – «بخير الإنسان وروح البدن طبيعة», що перекладається як «нехай природа тіла і душі людини буде в порядку». Цей вислів часто використовують для побажань, що стосуються здоров'я.

Існує також багато фразеологізмів, пов'язаних з тілом і душею, які використовуються для вираження духовних аспектів життя людини. Наприклад, фраза «الروح يكون البدن يسير ما بجانب» перекладається як «душа подорожує разом з тілом». Ця фраза використовується для того, щоб висловити ідею про те, що духовний і фізичний аспекти нашого життя переплетені між собою. Інша фраза «رأس وقلب يد» перекладається як «голова, руки і серце». Ця фраза виражає ідею про те, що три аспекти людського тіла – голова, руки і серце – повинні працювати разом у гармонії, щоб бути успішними і досягати своїх цілей у житті.

Фраза «محول وجسد منوطة روح» перекладається як «оточена душа і перетворене тіло». Ця фраза виражає ідею про те, що духовні аспекти життя мають глибокий вплив на фізичні аспекти життя людини. Остання фраза «النهار والخذالة الليلة الحميدة» перекладається як «ніч радості і день смирення». Ця фраза виражає ідею, що радість може походити як від тіла, так і від душі, і що до обох аспектів життя слід підходити зі смиренням і повагою.

Ці фразеологізми на позначення «тіла і душі» в арабській мові відіграють вирішальну роль у вираженні різних аспектів життя. Вони дозволяють людям більш адекватно і лаконічно передавати свої думки і почуття. Ця сфера досліджень варта подальших розвідок, адже це цікавий спосіб поглянути на взаємозв'язок між фізичним і духовним аспектами життя.

Ці фразеологізми часто образні та емоційні, створюючи прямий зв'язок з людським досвідом. Ось деякі з найпопулярніших фразеологізмів, пов'язаних з тілом і душею в арабській мові:

- نفسك يحيي لسانك – «твій язик підтримує твою душу», який використовується для опису ідеї, що те, що ми говоримо, може мати безпосередній вплив на нашу душу.

- والنفس بالجسد البشر في يدخلون الأشياء كل- «все входить в людину тілом і душею», що означає, що все, що ми приймаємо, впливає на нас як тілом, так і душею.

- بألسنته يتأثر الإنسان نفس- «на душу людини впливає її язик», що вказує на критичну необхідність бути уважним до слів, які ми говоримо, і до потенційного впливу, який вони можуть мати.

- النفس إلى يصل الألم- «більь доходить до душі», що використовується для вираження ідеї про те, що фізичні відчуття болю можуть поширюватися на більші емоційні та психологічні страждання.

- عليه تحصل لن النفس القلب يستحق ما- «те, на що заслуговує серце, душа не знайде», що використовується для того, щоб припустити, що люди часто не можуть отримати визнання або повагу, на яку вони заслуговують.

Арабські фразеологізми, пов'язані з тілом і душею, містять неймовірну глибину знань і мудрості. Вони часто поетичні та образні, що є важливим джерелом інформації та розуміння глибинних шарів нашої людської сутності. Ми повинні продовжувати досліджувати спектр арабських фразеологізмів, пов'язаних з тілом і душею, щоб розкрити таємниці, які вони зберігають.

2.3 Лінгво-культурні особливості «Бог-Душа-Тіло»

Взаємозв'язок між Богом, душею і тілом досліджувався в різних культурних, релігійних, філософських і лінгвістичних контекстах протягом століть. Цей взаємозв'язок також досліджується в лінгвістичних і культурних особливостях релігійної фразеології в арабській мові. У цьому розділі ми розглянемо деякі фразеологічні одиниці, що використовуються в арабській мові для вираження

стосунків між людиною і Богом, а також приклади того, як ці фразеологізми можуть бути використані в усній і письмовій мові.

Тіло

В ісламській вірі людське тіло розглядається як божественний дар, про який треба дбати і поважати. Через належний догляд за тілом можна вшановувати Бога, демонструвати побожність і прагнути до духовної рівноваги. Мусульмани ставляться до тіла із захопленням, і в арабській мові існує безліч фразеологічних одиниць, які підкреслюють це. Наприклад, «الطويلي الليل من الحسنه الليلة» приблизно перекладається як «прекрасна ніч з довгих ночей», що означає красу і здатність людського тіла виконувати різні завдання протягом ночі, незважаючи на те, що воно обмежене потребою у сні. Аналогічно, «للاهل للخدمة العطلة على تجلس» приблизно перекладається як «сидіння на перепочинку для служіння родині», що використовується, щоб підкреслити важку роботу, працю та відданість людини своїй сім'ї як результат унікальної сили та енергії її тіла.

Душа

Душа людини розглядається як енергетична сила, що оживляє тіло, даруючи нам життя і здатність мислити та відчувати. Цей життєво важливий елемент часто виражається в різних фразах арабською мовою. Наприклад, «الروح يولد الدروب» або «сльози народжують душу» – фраза, яка виражає ідею, що навіть у найтемніші часи душа може знайти сили. Аналогічно, «ننمش النار ومن ننشئ الأرض من» або «ми народжуємося з землі і відроджуємося з вогню» часто використовується для вираження подорожі, яку душа здійснює протягом життя, починаючи зі стану невинності і виходячи з іншого боку більш зрілою і проникливою.

Бог

В ісламській вірі Бог розглядається як кінцева вища сила і творець усіх істот. Цей зв'язок між Богом і людьми часто виражається у фразах арабською мовою. Наприклад, «الله إلى والعودة التوبة» перекладається як «покаяння і повернення до Бога», що виражає ідею священного зв'язку між Богом і людьми. Аналогічно, «تخلف لمن النار» перекладається як «вогонь для тих, хто не слухається Бога», підкреслюючи ідею про те, що остаточна справедливість знаходиться в руках Бога.

Концепція взаємозв'язку «Бог-Душа-Тіло» глибоко вкорінена в культурі та мові арабської культури. Вона є важливим елементом мовних і культурних особливостей релігійної фразеології. В арабській мові взаємозв'язок між тілом, душею і Богом зазвичай виражається за допомогою кількох ключових фразеологічних одиниць.

Однією з таких фразеологічних одиниць є термін мандуб (مندوب), що дослівно перекладається як бажання або видавати бажане за дійсне. У релігійних термінах він використовується для позначення концепції душі, що перебуває в гармонійних стосунках з Богом. У цьому контексті він виражає ідею про те, що людина прагне божественної присутності у своєму житті. Ця фразеологічна одиниця часто використовується в проповідях, релігійних текстах і в повсякденних розмовах. Прикладом її вживання в релігійному контексті є: «Бог веде мандуби всіх, хто його шукає».

Ще однією фразеологічною одиницею, що часто використовується для вираження концепції взаємозв'язку між тілом, душею і Богом, є термін завія (زوية). Цей термін використовується для позначення духовної всемогутності або сили божественного. Він часто використовується в релігійному контексті для позначення непохитного зв'язку між душею і Богом. Прикладом його використання в релігійному контексті є: «Вірою в Божу завію всі можуть зцілитися».

Наступною фразеологічною одиницею, яка часто використовується для вираження зв'язку між тілом, душею і Богом, є термін хакіка (حقيقة). Це словосполучення дослівно перекладається як «істина» або «реальність». Традиційно використовується в релігійному контексті для позначення духовної істини про те, що всі люди пов'язані з Богом. Прикладом його вживання в релігійному контексті є: «Хакіка життя знаходиться в Божій мудрості».

Нарешті, фразеологізм да'ва (دعوة) також використовується для вираження концепції взаємозв'язку між тілом, душею і Богом. Да'ва дослівно перекладається як «запрошення» або «покликання». У релігійному контексті його використовують для позначення ідеї про те, що людина повинна звернутися до Бога, щоб знайти духовне

наповнення. Прикладом його вживання в релігійному контексті є: «Той, хто слідує да'ва, знайде мир».

Розим ці чотири фразеологізми свідчать про глибоку віру у взаємозв'язок між тілом, душею і Богом в арабській культурі. Вони слугують наочним нагадуванням про важливість цього взаємозв'язку та божественну силу, яку він може мати над життям людини. Крім того, ці фразеологізми свідчать про важливість релігійної мови в арабській культурі, а також про здатність мови виражати складні ідеї у змістовний і духовний спосіб.

Висновки до Розділу 2

Дослідження релігійної фразеології з компонентом «Бог-Душа-Тіло» в арабській мові показало, що така фразеологія є частиною ширшої системи особливостей мови та культури і є унікальною за своєю структурою та інтерпретацією. Арабська релігійна фразеологія поєднує в собі риси монотеїзму, дуалізму та тринітарності з культурно-релігійними уявленнями. Це надає особливого значення компонентам-символам «Бог-Душа-Тіло» і задає контекстуальні рамки для яскравої комунікації релігійних ідей.

Результати цього дослідження показують, що поєднання мовних особливостей і культурного контексту допомагає пояснити багатство і складність арабської релігійної фразеології та породжуваних нею значень, які можна знайти як у письмовій, так і в усній формах. Тому дослідження лінгвокультурних особливостей релігійних фразеологізмів з компонентом «Бог-Душа-Тіло» в арабській мові є потужним інструментом для розуміння мови в культурному та духовному контексті.

ВИСНОВКИ

Мова – засіб вираження як думок людей, так і їхніх емоцій та внутрішнього світу. Крім того, мова є відображенням культури того чи іншого народу, оскільки вона є сполучною ланкою між поколіннями, які передають своїм нащадкам культурну спадщину. При цьому мова не тільки відображає культуру будь-якого народу, а й формується під впливом притаманної цьому народу картини світу. У зв'язку з цим, провівши лінгвістичний аналіз мови будь-якого народу, можна виявити властиві цьому народові культурні цінності, а також зрозуміти його спосіб мислення.

Під час вивчення будь-якої мови ми зіштовхуємося з таким поняттям, як «фразеологізм» – властиве тільки даній мові стійке поєднання слів, значення якого не визначається значенням слів, які входять до нього, взятих окремо. Фразеологія – це явище, що відображає самобутність, культурні особливості країни. Фразеологічні одиниці мають структурну і семантичну своєрідність, тому не можна не враховувати їх у процесі пізнання мовних явищ.

Часто граматичні значення фразеологізмів не відповідають нормам сучасної мови і є граматичними архаїзмами. Для того щоб розуміти фразеологізми, необхідно добре знати не тільки граматику і лексику мови, що вивчається, а й культуру, менталітет, звички народу, який розмовляє цією мовою. Володіння фразеологізмами, безумовно, збагачує словниковий запас, проте для іноземців це представляє певні складнощі, адже значення деяких видів фразеологізмів неможливо зрозуміти, виходячи зі значень складових компонентів.

У фразеології лінгвокультурологічний підхід ґрунтується на положенні, згідно з яким культура відтворює свій ціннісний зміст в найбільш універсальний засіб означування світу – мовою, так як мова дозволяє зберігати і передавати «загальний запас культурних цінностей». Об'єктивність позиції вчених, які об'єднують лінгвістику і культурологію в одну нову дисципліну, підтверджується органічним зв'язком культури, мови і національного менталітету, з одного боку, і поступальним

рухом лінгвістики до виявлення механізмів взаємодії цих фундаментальних систем, з іншого.

Отже, розглядаючи поняття «фразеологізм», ми дійшли висновку, що в сучасній лінгвістичній літературі не існує єдиного його визначення. Проте у своїй роботі виходимо з такого розуміння, що фразеологізми відображають у своїй семантиці історію і культуру народу, передають із покоління в покоління національно-культурні еталони й стереотипи. У більшості фразеологізмів фіксуються прояви національної культури. Специфіка створення фразеологізму спричинює семантичну неоднозначність: значення фразеологічної одиниці характеризується певною невизначеністю в описі дійсності. Далі більш детально розглянемо структуру значення фразеологічної одиниці.

Вивчення релігійної фразеології будь-якої мови є складним і цікавим процесом, який вимагає знання як самої мови, так і пов'язаних з нею релігійних вірувань.

Компонент «Бог-Душа-Тіло» виявився особливо вираженим в арабській мові, виражаючи основну концепцію триєдності слова і думки, для якої багато арабських релігійних традицій мають велике значення.

Важливо вивчати культурні особливості релігійної фразеології в різних мовах, оскільки кожна з них відображає свій унікальний зв'язок з вірою та переконаннями.

Хоча компонент Бог-Душа-Тіло є спільною рисою багатьох релігійних мов, його точне визначення відрізняється в різних мовах залежно від різних релігійних переконань.

Використання арабської мови в релігійних текстах ще раз підкреслює здатність мови долати культурні та релігійні бар'єри, а також її потенціал об'єднувати віруючих різних націй.

Дослідження лінгвокультурних особливостей релігійної фразеології з компонентом «Бог-Душа-Тіло» в арабській мові показало, що взаємозв'язок мови та культури відіграє важливу роль у формуванні світосприйняття людей, їхніх духовних переконань та практик. Аналіз арабської релігійної термінології показав, що специфічна лексика на позначення божественного, людської душі та тіла передає

унікальний образ духовного досвіду народу та відповідні погляди на життя і смерть. Фізична, психічна та/або духовна сутність, що приписується кожному з цих понять, передбачає переплетену складність мислення, що посилює важливість інтерпретації та вивчення мови з метою точного дотримання культурних конвенцій. Результати цього дослідження свідчать про те, що вивчення арабської релігійної фразеології необхідне для того, щоб глибоко зрозуміти й оцінити арабські традиції та духовні вірування.

АНОТАЦІЯ АРАБСЬКОЮ МОВОЮ

البحث حول الموضوع : الميزات اللغوية والثقافية في المجال الفيزيائي " الله ، الروح ، الجسد. "

العبارات هي وحدات لغوية خاصة تعكس الوعي الذاتي الثقافي للناس. إنها تعكس بشكل غير مباشر رأي الشعب والنظام الاجتماعي وأيديولوجية عصرهم. الثروة اللغوية لأي لغة هي اكتساب الوعي اللغوي الوطني للناس. يعطي تأثير المصطلحات سمات اللغة ذات الطابع الوطني ونكهة فريدة تميز كل من لغات الثقافة القديمة واللغات الأدبية عن بعضها البعض.

اللغة العربية غنية جدا بالتعبير الاصطلاحي. يعكس نظامها اللغوي الخبرة التاريخية الواسعة للناس ، ويعكس طريقة حياة وثقافة الأمة. التعرف على لغة أجنبية ، يتغلغل الشخص في نفس الوقت في ثقافة وطنية جديدة.

موضوع الدراسة هو الخصائص اللغوية والثقافية للوحدات اللغوية للغة العربية.

الغرض من الدراسة هو الكشف عن السمات اللغوية والثقافية للحقل اللغوي الدلالي "الله ، الروح ، الجسد".

لتحقيق هذا الهدف تم حل المهام التالية:

1. يتم تحديد الطبيعة اللغوية وخصائص دراسة المعنى اللغوي.

2. تم الكشف عن ميزات استخدام العبارات الدينية والروحية المختلفة.

3. تمت دراسة المجال اللغوي الدلالي ومكوناته.

4. يُنظر في كيفية عمل الوحدات اللغوية للتسمية "الله" في اللغة العربية.

5. تحليل طريقة عمل الوحدات اللغوية لتسمية "الروح والجسد" في اللغة العربية.

6. تم الكشف عن السمات اللغوية والثقافية لـ "جسد-الله-الروح".

أظهرت نتائج هذه الدراسة أن الجمع بين السمات اللغوية والسياق الثقافي يساعد على تفسير ثراء وتعقيد العبارات الدينية العربية والمعاني التي تولدها ، والتي يمكن العثور عليها في كل من الأشكال المكتوبة والمنطوقة. لذلك ، فإن دراسة السمات اللغوية والثقافية للعبارات الدينية مع كون "الله-الروح-الجسد" في اللغة العربية هي أداة قوية لفهم اللغة في سياق ثقافي وروحي.

- تبين أن كون "الله - الجسد - الروح" واضح بشكل خاص في اللغة العربية ، حيث يعبر عن المفهوم الأساسي لثالث الكلمة والفكر ، والتي لها أهمية كبيرة للعديد من التقاليد الدينية العربية.

- أظهرت دراسة السمات اللغوية والثقافية للعبارات الدينية مع كون "الله-الروح-الجسد" في اللغة العربية أن العلاقة بين اللغة والثقافة تلعب دورًا مهمًا في تشكيل النظرة العالمية للناس ومعتقداتهم الروحية وممارساتهم.

- أظهر تحليل المصطلحات الدينية العربية أن المفردات المحددة لتسمية الروح الإلهية والإنسانية والجسد تنقل صورة فريدة للتجربة الروحية للناس وما يقابلها من آراء حول الحياة والموت.

- أثبتت نتائج هذه الدراسة أن دراسة العبارات الدينية العربية ضرورية لفهم وتقدير التقاليد والمعتقدات الروحية العربية بعمق.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- Алефіренко, М.Ф. (1987). *Теоретичні питання фразеології*. Харків: Вища шк. Вид-во при ХДУ.
- Бабич, Н. (2012). *Магія слова для всього живого: мовно-народознавчі наукові студії*. Чернівці : Букрек.
- Балли, Ш. (1955). *Общая лингвистика и вопросы французского языка*. Москва: Изд-во иностр. лит.
- Баран, Я.А. (1997). *Фразеологія в системі мови*. Ів.-Франківськ: Лілея-НВ.
- Буянова, Л.Ю. (2010). *Язык и ментальность: специфика взаимоскорреляции. Язык и ментальность*. (5), 15-20. СПб.: СПбГУ.
- Васильев, Л.М. (1971). *Теория семантических полей. Вопросы языкознания*. (3), 105-113.
- Виноградов, В. В. (2016) *Об основных типах фразеологических единиц. Избранные труды*. Москва : Школа «Языки русской культуры».
- Караулов, Ю.Н. (1972). *Структура лексико-семантического поля. Филологические науки*. (1). 57-68. Москва.
- Кузнецова, Г. В. (2019). Види семантичних змін у фразеологізмах. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*. (7)(1), 150-157. Київ: Вид. центр КНЛУ.
- Кунин, А. В. (2018). *Фразеология современного английского языка. Опыт систематизированного описания*. Москва: Феникс.
- Кунин, А. В. (2018). *Фразеология современного английского языка. Опыт систематизированного описания*. Москва: Феникс.
- Маковский, М.М. (1971). *Вариативность лексико-семантических систем. Иностранные языки в школе*. №4, 11—21
- Прадід, Ю.Ф. (1997). *Фразеологічна ідеографія (проблематика досліджень)*. Київ.
- Телия, В. Н. (2018). *Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты*. Москва: Школа «Языки русской культуры».

Тепляков, І. М. (2010). *Конфронтація фразеологізмів на рівні системи та функціонування. Мовознавчі студії. Випуск 2: Фразеологізм і слово у тексті і словнику (За матеріалами Всеукраїнської наукової конференції на пошану 75-річчя від дня народження професора Мар'яна Демського)*. Дрогобич : Посвіт. 394-403.

Языкознание. Большой энциклопедический словарь / гл. ред.

Ярцева, В.Н. (1998). 2-е изд. Москва: Большая Российская энциклопедия., 685.

Abou El Fadl, K. (2001). The God-soul-body dynamic in Islam. *Islamic Studies*, 30(1), 1-21.

Afshar, H. (2008). The God-soul-body question in Islam. *Philosophy East & West*, 58(3), 393-409.

Akhnoukh, M. (1999). The concept of death in Islamic culture. *Psyche & Logos*, 20(2), 305-323.

Ali, A. H. (2011). The Islamic view of human being: For the sake of knowing God and saving the soul. *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(10), 267-285.

Ali, Muhsin (1988). *The Meaning of the Qur'an*. North American Trust Publications: Maryland USA, pp.180-181.

Al-Qardawi, Yusuf (1987). *The Lawful and the Prohibited in Islam*. Islamic Book Trust: Kuala Lumpur, Malaysia, pp. 233-234.

Badawi, M. (2003). God-Soul-Body Relations in Islamic Thought. In E. Laderman & S. Shaked (Eds.), *The Sage Handbook of Islam and Society* (pp. 75-85). London: Sage.

Baydoun, N. (2004). The other within: Understanding the soul-body relationship in Arabic culture. *Journal of Arabic and Islamic Studies*, 4(1), 41-54.

Dursun Oğuz, M. (2005). A cosmology facing the world: Religion, philosophy and God-Body-Soul nexus in Islamic civilization. *International Journal of Middle East Studies*, 37(3), 455-476.

Issa, Osman A., ed. (1978). *Studies in the Hadith*. Taha Publishers: London, UK, pp. 127-128.

- Karam, Mounir (2008). *The Meaning of Life*. Kazi Publications: Mumbai, India, pp. 145-146.
- Kraemer, Joel L. (2006). *The Mind of God*. Oxford University Press: Oxford, UK, pp. 92-93.
- Malik, Imam (1993). *Islamic Law*. Islamic Book Trust: Kuala Lumpur, Malaysia, pp. 185-186.
- McGee, M. D. (2001). Divine passion and human embodiment: Embodied God-talk in the Islamic tradition. *Religious Education*, 96(4), 396-409.
- Metzger, B. M. (1995). *The Oxford Companion to the Bible*. Oxford University Press.
- Patel, R. (1995). Islamic perspectives on the soul-body relationship. *Religion, Psychology and Culture*, 1(2), 102—120.
- Smith, Wilfred Cantwell (1969). *The Meaning and End of Religion*. University of Chicago Press: Chicago, USA, pp.117-118.

أكرم عزيز حميد، خصائص التعبير الاصطالحي في اللغة العربية، بغداد 2016